

Warszawa, 28 sierpnia 2013 roku

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

ZSS/500/28/2013/MW

Pan
Sławomir Nowak
Minister Transportu, Budownictwa
i Gospodarki Morskiej

pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra na zagadnienie dotyczące ulg, z których nie mogą korzystać uczniowie przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego, posiadający legitymację szkolną w języku obcym.

Zgodnie z art. 4 ustawy z 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 1138), do ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego uprawnione są m. in. [...] *dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej – publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.*

Należy zauważyć, że dzieci te muszą legitymować się odpowiednimi dokumentami uprawniającymi do korzystania z ulg. I tak według § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 października 2002 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r., Nr 179, poz. 1495) *dokumentami poświadczającymi uprawnienia dzieci odbywających obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne i uczniów do korzystania z ulgi [...] są odpowiednio dla: dzieci odbywających obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne – zaświadczenie o spełnianiu obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego wydane przez*

jednostkę prowadzącą przygotowanie przedszkolne, dzieci i młodzieży w okresie od rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej - publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, do ukończenia 24 roku życia - legitymacja szkolna.

Przytoczone wyżej przepisy nie zapewniają jednak prawa do korzystania z ulg dzieciom posiadającym obywatelstwo polskie, ale uczącym się za granicą lub w szkołach zagranicznych na terenie Polski, posiadającym legitymacje szkolne w obcym języku. W związku z tym, często pracownicy zespołów konduktorskich oraz kontrolerzy nie uznają takich legitymacji za uprawniające do skorzystania z ulgi.

Na problem ten zwrócił również uwagę Prezes Urzędu Transportu Kolejowego Krzysztof Dyl, w liście skierowanym do mnie 9 sierpnia br., który przekazuję Panu Ministrowi w załączeniu.

Mając na uwadze potrzebę zapewnienia takich samych uprawnień uczniom będącym obywatelami polskimi, uczącym się w polskich szkołach publicznych i niepublicznych, jak i uczącym się za granicą oraz w szkołach zagranicznych w Polsce, na podstawie art. 10a ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o analizę przepisów prawa w tym zakresie oraz podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do zapewnienia jednakowej sytuacji uczniów.

Z rozruchem
Marek

Załącznik:

- Pismo Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego z 9 sierpnia 2013 r.

**MINISTERSTWO
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ**

Warszawa, dnia 13 września 2013 r.

Podsekretarz Stanu

Andrzej Massel

DB4st-073-18/2013

ESOD:102941/13

Pan Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka
ul. Przemysłowa 30/32
00-450 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku,

W związku z Pana pismem Nr ZSS/500/28/2013/MW z dnia 28 sierpnia 2013 r. dotyczącym ulg, z których nie mogą skorzystać uczniowie przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego, posiadający legitymację szkolną w języku obcym, informuję, co następuje.

W aktualnym stanie prawnym, wynikającym z ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138) oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2002 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. nr 179, poz. 1495 z późn. zm.), dokumentem poświadczającym uprawnienie dzieci i młodzieży do korzystania z ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego w okresie od rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej – publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej – do ukończenia 24 roku życia - jest legitymacja szkolna.

Wzory legitymacji szkolnych określają przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2010 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (Dz. U. Nr 97, poz. 624 z późn. zm.). Na drugiej stronie legitymacji szkolnej znajduje się informacja, iż poświadcza się uprawnienia do ulg ustawowych przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego.

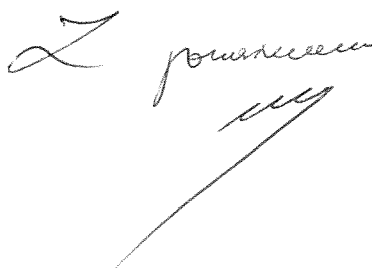
Należy zwrócić uwagę na fakt, że uczeń powinien mieć legitymację ostemplowaną z określoną datą ważności. Tylko legitymacje szkolne (druki ścisłego zarachowania) wydane zgodnie z wzorami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) są dokumentami poświadczającymi uprawnienie uczniów do ulg ustawowych.

Zapewnienie prawa do korzystania z ulg dzieciom posiadającym obywatelstwo polskie, ale uczących się za granicą lub w szkołach zagranicznych na terenie Polski, posiadającym legitymacje szkolne w obcym języku - byłoby rozszerzeniem dotychczasowego zakresu uprawnień do ulg. Mając na uwadze, że przyznawanie uprawnień do ulgowych przejazdów stanowi element szeroko pojętej polityki społecznej państwa, należy zauważyć, że w zależności od kategorii osób uprawnionych, kompetencje w tym zakresie należą do właściwości kilku ministrów oraz ze względu na system finansowania ulg przejazdowych – do Ministra Finansów. W tym przypadku inicjatywę legislacyjną proponowaną przez Rzecznika Praw Dziecka może podjąć Minister Edukacji Narodowej w uzgodnieniu z Ministrem Finansów odnośnie możliwości budżetu państwa w zakresie sfinansowania przewoźnikom utraconych przychodów z tytułu honorowania ustawowych ulg przejazdowych.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że do właściwości Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, w zakresie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, należy:

- zapewnienie prawidłowego wykonywania ustawy przez uprawnionych przewoźników,
- planowanie i obsługa płatności dotacji celowych dla przewoźników kolejowych w formie rekompensaty z tytułu utraconych przychodów w związku z honorowaniem ustawowych ulg przejazdowych,
- określanie w trybie rozporządzeń rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

Podsumowując, Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej nie jest właściwym adresatem wniosku o podjęcie inicjatywy legislacyjnej zmierzającej do przedmiotowego rozszerzenia zakresu ulg ustawowych.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Z. P. ...' followed by a stylized flourish.